

EDITORIAL

L'ESPILL

REVISTA FUNDADA PER JOAN FUSTER
SEGONA ÈPOCA / NÚM. 12 / HIVERN 2002

DIRECTOR: Antoni Furió

CAP DE REDACCIÓ: Gustau Muñoz

CONSELL DE REDACCIÓ:

Xavier Antich, Juli Capilla, Olga
Dénia, Martí Domínguez, Ferran
Garcia-Oliver, Vicent Olmos,
Faust Ripoll, Pau Viciano

CONSELL ASSESSOR:

Cèlia Amorós, Joan Becat,
Manuel Borja-Villel, Eudald
Carbonell, Narcís Comadira,
Manuel Costa, Alfons Cucó (†),
François Dosse, Antoni Espasa,
Ramon Folch, Mario Garcia
Bonafé, Salvador Giner, Josep
Fontana, David Jou, John
Keane, Giovanni Levi, Isabel
Martínez Benlloch, Joan
Francesc Mira, Javier Muguerza,
Francesc Pérez Moragón,
Damià Pons, Josep Ramoneda,
Ferran Requejo, Vicenç Rosselló,
Xavier Rubert de Ventós, Pedro
Ruiz Torres, Vicent Salvador,
Josep-Maria Terricabras,
Vicent Todolí, Enzo Traverso,
Josep Antoni Ybarra

Edita: Universitat de València
i Edicions Tres i Quatre

Redacció, administració i subscripcions:

Publicacions de la
Universitat de València
c/ Arts Gràfiques, 13 46010 València.
Tel.: 96 386 41 15 Fax: 96 386 40 67
a/e: lespill@uv.es

Disseny gràfic: Enric Solbes

Fotocomposició i maquetació:

Publicacions de la
Universitat de València

Impressió: Guada Impresores, SL

Distribució: Enlace S.A.

Tels.: 96 166 60 33 / 93 441 27 80 /
971 71 30 78

ISSN: 0210-587 X

Dipòsit legal: V-2686-1979

Preu d'aquest número: 9 euros

La iniciativa que ha polaritzat l'atenció internacional al llarg dels darrers mesos, l'anunciada i ben possible intervenció dels Estats Units a Irak, planteja tota mena de dubtes quant a la seua justificació i conseqüències. Probablement quan aquestes pàgines veuran la llum algunes incògnites s'hauran resolt, en un sentit o en un altre. Però en tot cas continuarà obert el problema de l'unilateralisme sense complexos que reclama per a si Estats Units, i que amenaça amb una profunda desestabilització de les relacions internacionals. A més, si la intervenció es consuma tal i com està aparentment programada, els efectes no previstos (principal reserva adduïda per Alemanya i altres aliats per restar-ne al marge) podrien assolir dimensions catastròfiques, en la mesura que seria percebuda per una part important del món àrab com una agressió dirigida a imposar solucions externes a la regió, producte d'una voluntat hegemònica gens dissimulada. Restaria en peu, d'altra banda, la qüestió de la motivació de fons d'una iniciativa tan carregada de perill. Tot fa pensar que més enllà de la intenció en principi lloable d'acabar amb un règim corrupte i opressor com el de Sadam Hussein, hi ha el gran tema del control de les fonts més importants de subministrament de petroli, en un context en què les reserves mundials tendeixen a esgotar-se. Perquè de règims corruptes i opressors, al món, malauradament, n'hi ha molts. I tampoc és Irak l'únic règim dictatorial que ha promogut, o promou, programes armamentístics de destrucció massiva. L'unilateralisme obert que practica l'Administració Bush, i que ha definit de manera diàfana en els seus documents d'estratègia, introdueix un element altament pertorbador en els equilibris mundials que havien permès nodrir, malgrat tot, l'esperança d'una nova etapa de pau i predomini del dret internacional després de la guerra freda. En pateix la relació amb Europa i, també, l'operativitat i possibilitats de l'ONU i els organismes que tenen com a missió vigilar, aplicar i ampliar els principis del dret internacional. Amb la concentració de poder econòmic i

militar de què disposa, és evident que Estats Units pot imposar les seues opcions, i exercir pressions irresistibles, tot i l'escepticisme i l'oposició demostrada d'una gran majoria de l'opinió pública. Però l'alarma que genera aquesta dinàmica, independentment de la justificació d'alguns dels arguments al·legats, no pot ser passada per alt. Més enllà del desenllaç concret de l'ofensiva actual contra el règim d'Irak, aquesta serà, sens dubte, una de les grans qüestions a debat en els pròxims anys, sobre la qual caldrà tornar. Hi està en joc, com a mínim, la definició d'un ordre internacional just, el paper d'Europa com a actor polític, el sentit actual d'aliances militars com l'OTAN, la relació amb el món àrab, la legitimació internacional de les intervencions exteriors i les perspectives de pau o de guerra en una regió estratègica, i molt carregada de potencials de conflicte. Un panorama excessivament complex per aplicar-hi esquemes simplistes, deutors sovint de la pura propaganda.

Adéu Alfons

A final d'octubre de 2002 moria a València Alfons Cucó. Amb ell la nostra revista perdia un amic, un membre del Consell Assessor que ens va encoratjar tothora, i amb el qual manteníem una relació directa i fecunda. La Universitat de València perdia un professor distingit, que havia fet de la docència i la investigació un dels eixos de la seua existència, i que havia retut fruits ben importants. El País Valencià perdia un dels seus intel·lectuals preclars, un ciutadà compromès amb els valors de la democràcia i l'autogovern en un moment especialment complicat. La cultura catalana en general perdia un referent, un historiador valuós, un observador atent de la realitat, un estudiós que va escriure llibres tan significatius, dels que tants han après tant, com *El valencianisme polític*, *País i estat*, *Els confins d'Europa* o *Roig i blau*. Membre d'una generació decisiva per a la represa nacional dels valencians, autor d'una obra essencial, sempre recordarem el nostre amic Alfons Cucó, la seua actitud i el seu tarannà, el seu compromís amb els més desvalguts i amb el País de tots.